

VALSTYBINĖ VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBA

VALSTYBINĖS VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBOS KOMISIJA

NUTARIMAS

**BYLOJE DĖL UAB „NVT“ LIETUVOS RESPUBLIKOS REKLAMOS
ĮSTATYMO PAŽEIDIMO**

2016-01-14 Nr.12R-7

Vilnius

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, susidedanti iš, l. e. Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos direktoriaus pavaduotojos pareigas Neringos Baronienės (Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijos pirmininkė), Ekonominių interesų departamento direktoriaus Mareko Močiulskio bei Teisės ir personalo skyriaus vedėjos Audronės Kaušylienės,

sekretoriaujant Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos Nesąžiningos komercinės veiklos ir reklamos skyriaus vyriausiajai specialistei Ugnei Špūrienei,

dalyvaujant UAB „NVT“ įgaliotai atstovei (*duomenys neskelbtini*); Kauno valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – Tarnyba) įgaliotai atstovei (*duomenys neskelbtini*), Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos įgaliotam atstovui (*duomenys neskelbtini*),

vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 3 punktu, bylų nagrinėjimo posėdyje išnagrino bylą pagal Tarnybos 2015-09-11 Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo protokolą Nr. 33RIP-8 (toliau – Protokolas) dėl UAB „NVT“ (įmonės kodas 300060502, adresas – Sodų g. 1, Linksmakalnio k., Garliavos, sen., Kauno r. Sav.) reklamos naudojimo reikalavimų nesilaikymo.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija n u s t a t o

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2015-09-16 gavo Tarnybos 2015-09-11 raštu Nr. 33S-(33.6)-645 persiūtą Protokolą dėl UAB „NVT“ reklamos naudojimo reikalavimų nesilaikymo.

Tarnyba Protokole nustatė, jog UAB „NVT“ maisto papildas „MONAFIT“ reklamoje, kuri buvo skleidžiama interneto tinklalapyje www.nvt.lt, vartojami draudžiami teiginiai apie maisto papildą „MONAFIT“: „Sveikas pasirinkimas kovojant su bloguoju cholesteroliu - MONAFIT“; „Cholesterolis ir aterosklerozė. Kaip sau padėti?“, „<...> lėtinė arterijų sienelių liga, kurios metu susidaro aterosklerozinės plokštelės. Liaudiškai šis procesas yra vadinamas „kraujagyslių kalkėjimu“. Ateroskleroziniai pokyčiai kraujagyslėse gali prasidėti ankstyvoje jaunystėje ir toliau vystytis visą gyvenimą. Tyrimu duomenimis, 15% dvidešimtmečių turi problemų su „kraujagyslių kalkėjimu“. Susiaurėjus ar visiškai užakus arterijoms, sumažėja kraujo pritekėjimas į tą organą ar kūno dalį, vystosi būklė, vadinama išemija. Šie procesai dažniausiai pasireiškia dėl: padidėjusio arterinio kraujo spaudimo, cukrinio diabeto, riebalų apykaitos sutrikimų ir jų koncentracijos kraujyje padidėjimo, ...<...>“.

Tarnyba Protokole nustatė, kad UAB „NVT“ maisto papildas „MONAFIT“ reklamoje naudojami teiginiai neatitinka Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatos, kuri draudžia reklamoje nurodyti ar užsiminti apie žmogaus ligų gydymo ar

profilaktines savybes bei 4 dalies nuostatos, kuri nurodo, kad maisto papildų reklamoje privalo būti nuoroda „Maisto papildas“.

Protokole nurodyta, kad UAB „NVT“ Lietuvos Respublikos reklamos įstatymą pažeidė pirmą kartą.

Protokole nurodyta, kad UAB „NVT“ nesutinka su Protokole nurodytais pažeidimais, nes vartojami teiginiai apie maisto papildo „MONAFIT“ savybes atitinka Europos Sąjungos bei Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus.

UAB „NVT“ 2015-08-28 pateikė Tarnybai raštą, kuriame nurodė, kad informacija, pateikiama interneto svetainėje www.nvt.lt yra laikraštyje publikuoto straipsnio kopija, kuriame pateikiama informacija apie cholesterolį ir aterosklerozę, o ne apie maisto papildo „MONAFIT“ savybes, kuriomis jis nepasižymi. Bendrovė nurodė, kad straipsnyje informacija apie cholesterolį ir aterosklerozę pateikiama tinkamai, nes ji nėra klaidinanti ir yra moksliskai pagrįsta. Bendrovė nurodė, kad nemano, jog laikraštyje publikuoto straipsnio kopija interneto tinklalapyje www.nvt.lt skatina įsigyti maisto papildą „MONAFIT“. Bendrovė nurodė, kad minėtas straipsnis yra informacinio pobūdžio, skatintis žmones rūpintis savo sveikata, o ne įsigyti konkretų produktą. Bendrovė nurodė, kad didžioji straipsnio dalis yra skirta pristatyti aterosklerozės sukeliams sveikatos būklės pokyčiams ir cholesteroliui kaip medžiagai, o ne maisto papildui „MONAFIT“. Bendrovė nurodė, kad tokio pobūdžio informacijos skleidimas visuomenei pasitarnauja širdies ir kraujagyslių ligų prevencijos tikslams. Bendrovė nurodė, kad, žinant, jog visame pasaulyje, tame tarpe ir Lietuvoje, dažniausiai pasitaikančios mirties priežastys yra priskiriamos širdies ir kraujagyslių sistemos ligoms, ankstyvoji šių ligų diagnostika ir profilaktika yra ypač svarbi. Bendrovė nurodė, kad straipsnyje nekalbama apie produkto savybes, kurių jis neturi, nes maisto papildo „MONAFIT“ sudėtis ir rekomenduojamas vartojimas atitinka Europos Komisijos reglamente 432/2012 (toliau – Reglamentas) leidžiamus vartoti teiginius. Bendrovė nurodė, kad reklaminiame makete yra nurodoma privaloma informacija, kiek reikia suvartoti produkto, kad pasireikštų teigiamas produkto poveikis, kaip to reikalaujama Reglamente, taip pat yra nurodytas įspėjimas, kad svarbi įvairi ir subalansuota mityba bei sveikas gyvenimo būdas. Bendrovė nurodė, kad šios sąlygos leidžia straipsnyje paminėti apie tas maisto papildo „MONAFIT“ savybes, kuriomis jis pasižymi, ką leidžia daryti minėtas Reglamentas.

Bendrovė nurodė, kad interneto tinklalapyje www.nvt.lt kalbama apie maisto papildo „MONAFIT“ savybes, naudojant leidžiamų vartoti teiginių apie sveikumą teiginius. Bendrovė nurodė, kad Tarnybos minimi teiginiai dėl straipsnyje pateikiamos informacijos galimo neatitikimo Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo nuostatomis yra galimai neteisingi, nes bendrovės nuomone, tarnyba įvertino tik atskirus straipsnio sakinius ir neatsižvelgė į straipsnio kontekstą. Bendrovė nurodė, kad straipsnyje yra kalbama apie maisto papildo „MONAFIT“ sudėtyje esančias medžiagas, bei kokiomis savybėmis jos pasižymi, leidžiamų vartoti teiginių apie sveikumą Reglamento sąrašo teiginių kontekste, nepriskiriant šioms medžiagoms jokių kitų savybių, apie kurias nekalbama Reglamente: Augaliniai steroliai ir augaliniai stanoliai – augaliniai steroliai (stanoliai) padeda palaikyti normalią cholesterolio koncentraciją kraujyje – norint vartoti teiginį, vartotojui pateikiama informacija, kad teigiamas poveikis atsiranda per parą suvartojant ne mažiau kaip 0,8 g augalinių sterolių (stanolių); Monascus purpureus (raudonosiomis mielėmis fermentuoti ryžiai) – monakolinas K iš raudonosiomis mielėmis fermentuotų ryžių padeda palaikyti normalią cholesterolio koncentraciją kraujyje – teiginys gali būti vartojamas tik kalbant apie maisto produktą, su kuriuo per parą gaunama 10 mg monakolino K iš raudonosiomis mielėmis fermentuotų ryžių, taip pat norint vartoti šį teiginį, vartotojui turi būti suteikiama informacija, kad teigiamas poveikis gaunamas per parą suvartojant 10 mg monakolino K iš raudonosiomis mielėmis fermentuotų ryžių gaminių. Bendrovė nurodė, kad visa minėta informacija yra pateikiama interneto tinklalapyje www.nvt.lt esančiame straipsnyje ir nepažeidžia Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatos. Bendrovė nurodė, kad nėra jokio mokslinio pagrindo abejoti minimomis šių medžiagų savybėmis ir, esant poreikiui, įsipareigoja pateikti mokslines publikacijas, pagrindžiančias medžiagų savybes.

Bendrovė nurodė, kad maisto papildas „MONAFIT“ yra notifikuotas Nacionaliniame maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institute. Bendrovė nurodė, kad maisto papildas „MONAFIT“ buvo pateiktas notifikavimui 2014-07-01, o išnagrinėjus pateiktus dokumentus, buvo suteiktas notifikavimo numeris MP-1064/14 su būseną – nagrinėjimas baigtas. Bendrovė nurodė, kad šis produkto statusas parodo, kad informacija apie maisto papildą yra teisinga, tame tarpe ir ant pakuotės naudojami sveikatinimo teiginiai, kuriais buvo remiamasi šiame straipsnyje.

Bendrovė nurodė, kad maisto papildas „MONAFIT“ straipsnyje yra nurodyta net du kartus, kad produktas apie kurį kalbama yra maisto papildas, pvz., straipsnio tekste taip pat yra sakinyse „<...> MONAFIT maisto papildas, savo sudėtyje turintis ir augalinių sterolių, ir monakolino K“. Bendrovė nurodė, kad straipsnio reklaminiame makete taip pat yra nuoroda: „<...> Maisto papildas. Svarbu įvairi ir subalansuota mityba bei sveikas gyvenimo būdas“, todėl bendrovė nesutinka su teiginiu, kad pažeidė Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 4 dalies nuostatą, kuri nurodo, kad maisto papildų reklamoje privalo būti nuoroda „Maisto papildas“.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2016-01-12 gavo UAB „NVT“ raštą, kuriame bendrovė nurodė, kad UAB „NVT“ pozicija yra išsamiai išdėstyta 2015-08-28 rašte, kuris buvo pateiktas Tarnybai. Bendrovė nurodė, kad visa reklaminė komunikacija apie maisto papildą „MONAFIT“ pagrįsta teiginiais „MONAFIT“ sudedamosioms dalims – Monakolinui K ir augaliniams steroliams. Bendrovė nurodė, kad Europos Komisijos reglamentu Nr. 432/2012 (ES) dėl tam tikrų leidžiamų vartoti teiginių apie maisto produktų sveikumą, išskyrus teiginius apie susirgimo rizikos mažinimą, vaikų vystymąsi ir sveikatą, sąrašo sudarymo ir ši teisės akto koreguojančiu Europos Komisijos reglamentu Nr. 274/2014, kuriuo taisoma Reglamento (ES) Nr. 432/2012 dėl tam tikrų leidžiamų vartoti teiginių apie maisto produktų sveikumą sąrašo sudarymo redakcija lietuvių kalba yra patvirtinti ir leidžiami naudoti sveikatingumo teiginiai: Monascus purpureus (raudonosiomis mielėmis fermentuoti ryžiai) – Monakolinas K iš raudonosiomis mielėmis fermentuotų ryžių padeda palaikyti normalią cholesterolio koncentraciją kraujyje; Augaliniai steroliai – augaliniai steroliai padeda palaikyti normalią cholesterolio koncentraciją kraujyje.

Bendrovė nurodė, kad tarnybos surašytame Protokole nurodoma, kad Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimu laikomi teiginys „Sveikas pasirinkimas kovojant su bloguoju cholesteroliu – MONAFIT“ ir statistinė bei mokslinė informacija apie aterosklerozę. Bendrovė nurodė, kad aterosklerozė yra visiems žinoma, moksliniais tyrimais įrodyta, akivaizdi ir dažniausiai neišvengiama padidėjusios cholesterolio koncentracijos kraujyje pasekmė, o ši informacija yra svarbi ir būtina žinoti kiekvienam vartotojui, kuris siekia rūpintis cholesterolio koncentracija savo organizme. Bendrovė nurodė, kad interneto tinklalapyje www.nvt.lt nei tiesiogiai, nei netiesiogiai nebuvo pateikiamos jokios sąsajos tarp maisto papildas „MONAFIT“ ir aterosklerozės ar kitų ligų gydymo arba profilaktikos. Bendrovė nurodė, kad visa pateikiama reklaminė informacija susijusi tik su augalinių sterolių ir Monakolino K teisės aktais ir moksliniais tyrimais patvirtintu fiziologiniu poveikiu – normaliu cholesterolio koncentracijos kraujyje palaikymu. Bendrovė nurodė, kad statistinės ir mokslinės informacijos apie aterosklerozę pateikimas bendrovės interneto tinklalapyje www.nvt.lt skleistame straipsnyje nepažeidžia jokių teisės aktų reikalavimų ir yra teisėtas.

Bendrovė nurodė, kad, siekdama bendradarbiauti, bendrovė iš savo internetinio tinklalapio www.nvt.lt pašalino analizuojamą informaciją, kurioje skelbiami teiginiai Protokole nurodyti kaip galimai pažeidžiantys Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo reikalavimus.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija 2016-01-14 posėdyje iš klausė bylos nagrinėjimo proceso dalyvių paaiškinimus.

Kauno valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos įgaliota atstovė bylos nagrinėjimo posėdžio metu pateikė papildomus įrodymus – UAB „NVT“ skleistos maisto papildas „MONAFIT“ reklamos (straipsnio „Sveikas pasirinkimas kovojant su bloguoju cholesteroliu – MONAFIT“) kopiją ir UAB „NVT“ skleidžiamos maisto papildas „MONAFIT“ reklamos kopiją.

UAB „NVT“ įgaliota atstovė bylos nagrinėjimo posėdžio metu pateikė UAB „NVT“ maisto papildas „MONAFIT“ pakuotę.

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos įgaliotas atstovas nurodė, kad Protokolas yra surašytas pagrįstai, UAB „NVT“ skleisti teiginiai apie maisto papildą „MONAFIT“ yra pažeidžiantys Lietuvos Respublikos reklamos įstatymą.

Kauno valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos įgaliota atstovė nurodė, kad UAB „NVT“ bendravo geranoriškai, skleistus teiginius, pažeidžiančius Lietuvos Respublikos reklamos įstatymą, pašalino, tačiau nurodė, kad su pažeidimais nesutinka.

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos įgaliotas atstovas nurodė, kad UAB „NVT“ veiksmai, pašalinant skleistus teiginius, pažeidžiančius Lietuvos Respublikos reklamos įstatymą, gali būti vertinami, jog UAB „NVT“ sutinka su padarytu pažeidimu.

UAB „NVT“ įgaliota atstovė nurodė, kad bendrovės pozicija yra nurodyta Tarnybai pateiktame rašte, taip pat Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai pateiktame rašte. UAB „NVT“ įgaliota atstovė nurodė, kad maisto papildą „MONAFIT“ sudaro dvi sudedamosios dalys – augaliniai steroliai ir monakolinas K, o šioms sudedamosioms dalims yra patvirtinti Reglamentu 432/2012 leidžiami naudoti teiginiai, kurie yra pateikti maisto papildu „MONAFIT“ reklamoje – „padeda palaikyti normalią cholesterolio koncentraciją kraujyje“. UAB „NVT“ įgaliota atstovė nurodė, kad leidžiamas naudoti teiginys yra susijęs su cholesteroliu, o cholesterolio ir aterosklerozės sąsaja yra neiginčijama ir tiesioginė. UAB „NVT“ įgaliota atstovė nurodė, kad aterosklerozė yra lėtinė liga, kada sustorėja kraujagyslių sienelės, o jos sustorėja dėl to, kad pasidengia aterosklerozinėmis plokštelėmis, o būtent šias plokšteles sudaro cholesterolis arba mediciniškai - riebalinė šerdis, kurią sudaro cholesterolis ir jungiamasis dangalas. UAB „NVT“ įgaliota atstovė nurodė, kad analizuojamo straipsnio dalyje yra pateikiama informacija apie aterosklerozę, o kita straipsnio dalis yra apie natūralias priemones, padedančias palaikyti normalią cholesterolio koncentraciją kraujyje, t.y. apie monakoliną K ir augalinius sterolius. UAB „NVT“ įgaliota atstovė nurodė, kad vertinant straipsnį lingvistiškai, jame nėra jokios informacijos ar teiginių, kad maisto papildas „MONAFIT“ gydo aterosklerozę ar padeda apsisaugoti nuo jos, taip pat nėra pateikiami teiginiai, sudarantys vartotojui įspūdį ar gąsdinimą, kad nevartojančiam maisto papildu „MONAFIT“ ar jo sudedamųjų dalių, vartotojai susirgs ateroskleroze. UAB „NVT“ įgaliota atstovė nurodė, kad straipsnį sudaro dvi dalys: viena dalis apie ligą, o kita dalis apie maisto papildu „MONAFIT“ sudedamąsias dalis. UAB „NVT“ įgaliota atstovė nurodė, kad valstybinių institucijų požiūris, jog viename straipsnyje pateikiant informaciją apie ligą ir apie maisto papildu sudedamųjų dalių savybes iškart vartotojui sudaro įspūdį, kad maisto papildas ar jo sudedamosios dalys turi gydomųjų savybių, yra nepagrįstas. UAB „NVT“ įgaliota atstovė nurodė, kad neturi būti pamiršta viena pamatinių vartotojų teisių, įtvirtinta tiek tarptautiniu, tiek nacionaliniu lygiu, t.y. vartotojų teisė į informaciją. UAB „NVT“ įgaliota atstovė nurodė, kad verslo subjektai, parduodantys maisto papildus, dažnai skelbia tam tikrą informaciją apie sudedamąsias maisto papildu dalis ar kitą aktualią informaciją, siekiant ne vien tik maisto papildu didesnio pardavimo, tačiau ir siekiant informuoti vartotojus apie tam tikras ligas, jų atsiradimo priežastis. UAB „NVT“ įgaliota atstovė nurodė, kad vien sveikatingumo teiginys vartotojams nėra suprantamas, o valstybinėms institucijoms neleidžiant naudoti jokios kitos susijusios informacijos, yra užkertamas kelias švietėjiškai veiklai. UAB „NVT“ įgaliota atstovė nurodė, kad Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkte yra įtvirtintas draudimas maisto reklamoje nurodyti ar užsiminti apie tas maisto savybes, kurių jis neturi, taip pat apie žmogaus ligų gydymo ar profilaktines savybes ir kitas savybes, jeigu tokios informacijos pateikimas neatitinka teisės aktuose nustatytų reikalavimų. UAB „NVT“ įgaliota atstovė nurodė, kad, atsižvelgiant į minėtą nuostatą, Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai konstatavus UAB „NVT“ Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimą, bendrovė prašo aiškiai nurodyti, kokių teisės aktų reikalavimų UAB „NVT“ skleista informacija neatitinka, nes UAB „NVT“ nuomone, formalus konstatavimas, kad yra pateikiama informacija yra apie maisto papildu gydomąsias savybes, kai viename straipsnyje yra pateikiamas ligos aprašymas ir maisto papildu aprašymas, yra netinkamas ir nepakankamas.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijai paklausus, ar UAB „NVT“ nesutinka su Protokole išdėstyta išvada, kad bendrovė pažeidė Lietuvos Respublikos reklamos

įstatymą, UAB „NVT“ įgaliota atstovė nurodė, kad UAB „NVT“ nesutinka, kad pažeidė Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo nuostatas, tačiau, siekiant bendradarbiavo, geranoriškai pašalino informaciją, kurią Tarnyba nurodė kaip pažeidžiančią minėtą teisės aktą.

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos įgaliotas atstovas nurodė, kad UAB „NVT“ nepagrįstai nurodo, jog bendrovės skleistoje informacijoje nėra siejamas aterosklerozės gydymas su maisto papildu „MONAFIT“, kadangi vertinant straipsnyje pateikiamą informaciją kaip visumą, atsižvelgiant į tai, kad nėra pateikta privaloma nuoroda „Maisto papildas“, galima teigti, kad vartotojas buvo klaidinamas ir dėl „MONAFIT“ produkto kategorijos. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos įgaliotas atstovas nurodė, kad UAB „NVT“ skleisti teiginiai apie maisto papildą „MONAFIT“ neatitinka Reglamente 432/2012 nurodytų leidžiamų naudoti teiginių. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos įgaliotas atstovas nurodė, kad Tarnybos surašytas Protokolas yra išsamus ir pagrįstas.

UAB „NVT“ įgaliota atstovė nurodė, kad maisto papildu „MONAFIT“ reklamoje privaloma nuoroda „Maisto papildas“ yra pateikta.

Kauno valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos įgaliota atstovė nurodė, kad UAB „NVT“ interneto tinklalapyje www.nvt.lt esančiame straipsnyje apie maisto papildą „MONAFIT“ nėra pateikta privaloma nuoroda „Maisto papildas“.

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos įgaliotas atstovas nurodė, kad Tarnybos persiūstoje bylos medžiagoje yra pateikti du UAB „NVT“ skleistos maisto papildu „MONAFIT“ reklamos šaltiniai – straipsnis iš interneto tinklalapio www.nvt.lt ir straipsnis iš laikraščio, ir viename iš jų – straipsnyje iš interneto tinklalapio www.nvt.lt – privaloma nuoroda „Maisto papildas“ nėra pateikta.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijai paklausus, ar yra keli UAB „NVT“ maisto papildu „MONAFIT“ reklamos sklaidos būdai, kadangi Tarnybos Protokole nurodytas tik vienas sklaidos būdas, Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos įgaliotas atstovas nurodė, kad yra du sklaidos būdai – laikraštis ir interneto tinklalapis.

UAB „NVT“ įgaliota atstovė nurodė, kad Protokole nurodyti teiginiai yra tik apie aterosklerozę, kuri yra tiesioginė padidėjusio cholesterolio pasekmė, taip pat Protokole nėra nurodyta teiginių, kad maisto papildas „MONAFIT“ gydo ar padeda apsaugoti nuo aterosklerozės. UAB „NVT“ įgaliota atstovė nurodė, kad maisto papildu „MONAFIT“ reklamos sklaidos būdai buvo laikraštis „Naujas rytas“ ir bendrovės interneto tinklalapis www.nvt.lt, kurio lankomumas yra itin mažas.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijai paklausus, ar UAB „NVT“ sutinka, kad interneto tinklalapyje www.nvt.lt skleistoje maisto papildu „MONAFIT“ reklamoje nebuvo pateikta privaloma nuoroda „Maisto papildas“, UAB „NVT“ įgaliota atstovė nurodė, kad laikraščio „Naujas rytas“ straipsnyje privaloma nuoroda yra pateikta, o dėl interneto tinklalapyje www.nvt.lt skleistos reklamos negali atsakyti.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijai paklausus, ar Tarnyba įvertino ir Protokole nurodė visus UAB „NVT“ skleistos maisto papildu „MONAFIT“ reklamos teiginius, pažeidžiančius Lietuvos Respublikos reklamos įstatymą, Kauno valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos įgaliota atstovė nurodė, kad Tarnyba Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai pateikė visą surinktą medžiagą, taip pat ir UAB „NVT“ skleistos reklamos kopijas, ir visų teiginių, pažeidžiančių Lietuvos Respublikos reklamos įstatymą, nesurašė į Protokolą.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijai paklausus, ar, Tarnybos vertinimu, UAB „NVT“ maisto papildu „MONAFIT“ reklamoje pateikiamas teiginys „Tyrimai su raudonosiomis ryžių mielėmis parodė žymiai sumažėjusį bendrą cholesterolio ir MTL cholesterolio kiekį žmonėms, kuriems teko patirti širdies smūgį, kartu sumažinant mirštamumą nuo širdies ligų“ yra pažeidžiantis Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo nuostatas, Kauno valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos įgaliota atstovė nurodė, kad toks teiginys pažeidžia Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punktą.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijai paklausus, ar, Tarnybos vertinimu, UAB „NVT“ maisto papildu „MONAFIT“ reklamoje pateikiami teiginiai „Naujo ryto“ skaitytoja

Janina V. laikraščiu papasakojo, kaip ji ilgą laiką per didelį cholesterolio kiekį savo organizme bandė mažinti gydydamasi cheminiais preparatais ir nuolat jautė jų šalutinį poveikį <...> įsigijau maisto papildą „MONAFIT“ <...> Sveiko gyvenimo būdo, subalansuotos mitybos ir „MONAFIT“ pagalba man pavyko pasiekti teigiamų rezultatų“ yra pažeidžiantys Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo nuostatas, Kauno valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos įgaliota atstovė nurodė, kad tokie teiginiai pažeidžia Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punktą.

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos įgaliotas atstovas nurodė, kad Protokolas galėjo būti tikslesnis ir jame reikėjo nurodyti ne baigtinį UAB „NVT“ maisto papildą „MONAFIT“ reklamos teiginių, pažeidžiančių Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo nuostatas, sąrašą, o nurodyti „ir panašūs teiginiai“.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijai paklausus, kaip UAB „NVT“ vertina pateiktus teiginius, kuriuose nurodoma, kad aterosklerozės gydymas cheminiais preparatais yra neveiksmingas ar net žalingas, o maisto papildą „MONAFIT“ pagalba yra pasiekiami teigiamų rezultatų, UAB „NVT“ įgaliota atstovė nurodė, kad lingvistiškai aiškinant minėtus teiginius, žodis „gydydamasi“ yra nurodytas prie cheminių preparatų, t.y. vaistinių preparatų, kurie turi gydomųjų savybių, o ne maisto papildą „MONAFIT“. UAB „NVT“ įgaliota atstovė nurodė, kad teiginys „MONAFIT“ pagalba man pavyko pasiekti teigiamų rezultatų“ yra pagrįstas leidžiamu naudoti sveikatingumo teiginiu – „padeda palaikyti normalią cholesterolio koncentraciją kraujyje“.

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos įgaliotas atstovas nurodė, kad terminas „padeda palaikyti“ nereiškia gydyti, sumažinti ar padidinti, o tik palaikyti esamą kiekį.

UAB „NVT“ įgaliota atstovė nurodė, kad Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija turėtų atkreipti dėmesį į Europos maisto saugos tarnybos (EFSA) nuomones, kuriomis remiantis buvo patvirtinti konkretūs sveikatingumo teiginiai maisto papildų sudedamosioms dalims.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymėjo, kad Europos Komisijos reglamentu Nr. 274/2014 yra patvirtinti leidžiami naudoti teiginiai dėl maisto papildų sudedamųjų dalių, o nagrinėjamu atveju teiginiai, pavyzdžiui, „Sveikas pasirinkimas kovojant su bloguoju cholesteroliu - MONAFIT“, yra tiesiogiai susiję su maisto papildu „MONAFIT“.

UAB „NVT“ įgaliota atstovė nurodė, kad maisto papildą „MONAFIT“ sudedamosios dalys palaiko normalią cholesterolio koncentraciją kraujyje, taip pat, kad yra dvi cholesterolio rūšys – gerasis ir blogasis cholesterolis, ir būtent blogasis cholesterolis kaupiasi kraujagyslių sienelėse ir jas kemša, o maisto papildas „MONAFIT“ ir sudedamosios dalys (augaliniai steroliai) turi funkciją neleisti blogajam cholesteroliui užkimšti kraujagyslių. UAB „NVT“ įgaliota atstovė nurodė, kad Tarnybos pozicija Protokole nurodyti ne visus teiginius, o nurodyti „ir panašūs teiginiai“, yra netinkama, vadovaujantis tiek teisės aktais, tiek teismų praktika. UAB „NVT“ įgaliota atstovė nurodė, kad Tarnyba Protokole turi nurodyti visus teiginius, kurie pažeidžia teisės aktus, ir nurodyti kokius teisės aktus pažeidžia minėti teiginiai.

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos įgaliotas atstovas nurodė, kad Europos maisto saugos tarnybos nuomonė nėra teisės aktas, kuriuo vadovaujantis yra nustatomi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimai. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos įgaliotas atstovas nurodė, kad Europos Komisija, remdamasi Europos maisto saugos tarnybos nuomone, priima dokumentą leidžiantį arba neleidžiantį naudoti tam tikrą teiginį, o šiuo konkrečiu atveju teiginiai yra aiškiai suformuluoti Europos Komisijos reglamente Nr. 274/2014.

UAB „NVT“ įgaliota atstovė nurodė, kad Protokole nurodyti teiginiai yra tik apie aterosklerozę ir maisto papildą „MONAFIT“ nėra minimas.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijai paklausus, ar notifikuojant maisto papildą „MONAFIT“ buvo vertinami sveikatingumo teiginiai, Kauno valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos įgaliota atstovė nurodė, kad notifikuojant maisto papildą „MONAFIT“ buvo vertinamas maisto papildą pakuotės ženklavimas, o ženklavimas buvo pateiktas vienas patvirtintas ir leidžiamas naudoti teiginys – „Augaliniai steroliai ir Monakolinas K iš

raudonosiomis mielėmis fermentuotų ryžių padeda palaikyti normalią cholesterolio koncentraciją kraujyje“.

Ištyrusi bylos aplinkybes, pateiktus rašytinius įrodymus, išklausiusi bylos nagrinėjimo proceso dalyvių paaiškinimus, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija k o n s t a t u o j a

1. Dėl nagrinėjamos informacijos pripažinimo reklama

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 2 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad reklama – bet kokia forma ir bet kokiomis priemonėmis skleidžiama informacija, susijusi su asmens ūkine komercine, finansine ar profesine veikla, skatinanti įsigyti prekių ar naudotis paslaugomis, įskaitant nekilnojamojo turto įsigijimą, turtinių teisių ir įsipareigojimų perėmimą.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2005-09-29 nutarime „Dėl Lietuvos Respublikos Farmacinės veiklos įstatymo 17 straipsnio (2002-06-04 redakcija) 4 dalies atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ pažymėjo, kad „prekių ar paslaugų reklama – nesvarbu, ar ši veikla yra atlygintina, ar ne – visuomet yra tiesiogiai arba netiesiogiai siekiama skatinti naudoti tam tikras prekes ar naudotis tam tikromis paslaugomis“.

Atkreiptinas dėmesys, jog reklamos požymis, išskiriantis reklamą iš kitų informacijos rūšių, yra siekis daryti asmenims poveikį jiems renkantis naudotis tam tikromis paslaugomis, skatinti juos elgtis tam tikru būdu. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2005-09-29 bylos Nr. 15/02 nutarime nurodė, kad „įstatymuose pateikiami nevienodi reklamos apibrėžimai. Tačiau visuose minėtuose teisės aktuose nurodomas svarbiausias reklamos požymis – reklama yra informacija, kuria siekiama padėti parduoti arba skatinti įsigyti prekes ar naudotis paslaugomis.“ Įstatymuose bei suformuotoje teismų praktikoje kaip esminis reklamos požymis, išskiriantis ją iš kitos informacijos, yra įtvirtintas specialus jos tikslas - daryti įtaką ekonominei elgsenai.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, jog siekiant nustatyti, ar informacija gali būti vertinama kaip reklama, turi būti konstatuotas skatinimo tikslas, t.y. turi būti nustatyta, kad ši informacija yra ar gali būti reikšminga vartotojui, priimant sprendimą dėl produkto įsigijimo, ir tokiu būdu ja siekiama daryti įtaką ekonominei elgsenai, skatinant jį naudotis tam tikromis prekėmis ar paslaugomis ar atsisakyti tam tikrų prekių (paslaugų) naudojimo.

Taigi, įstatymuose bei teismų praktikoje suformuoti du esminiai reklamos požymiai: 1) informacija turi būti susijusi su asmens ūkine komercine, finansine ar profesine veikla, 2) pateikiama informacija turi skatinti įsigyti prekių ar naudotis teikiamomis paslaugomis. Iš byloje pateiktos informacijos matyti, jog maisto papildo „MONAFIT“ reklama, kuri buvo skleidžiama interneto tinklalapyje www.nvt.lt ir laikraščiuose „Naujas rytas“ bei „Lietuvos diena“, susijusi su UAB „NVT“ vykdoma veikla ir skatina vartotojus įsigyti minėtą maisto papildą, taigi atitinka Lietuvos Respublikos reklamos įstatyme įtvirtintą reklamos sąvoką.

2. Dėl UAB „NVT“ skleistos reklamos atitikties Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkto reikalavimams

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, kad reklamoje draudžiama nurodyti ar užsiminti apie tas maisto savybes, kurių jis neturi, taip pat apie žmogaus ligų gydymo ar profilaktines savybes ir kitas savybes, jeigu tokios informacijos pateikimas neatitinka teisės aktuose nustatytų reikalavimų.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos maisto įstatymo 5 straipsniu, vartotojams turi būti teikiama teisinga informacija apie maistą. Informacijai, įskaitant reklamą, kuri laikytina savita informacijos rūšimi ir paprastai vadinama komercine informacija, taikomas tiesos reikalavimas. Vartotojas privalo gauti teisingą informaciją apie maisto produktus, kuria remdamasis galėtų priimti sprendimus dėl maisto produktų pasirinkimo rinkoje ir jų vartojimo.

Pažymėtina, kad kiekvienas vartotojas yra suinteresuotas gauti teisingą informaciją apie ketinamų įsigyti produktų savybes. Jei atitinkama informacija netiksli, tai gali iškreipti vidutinio vartotojo elgesį siūlomo produkto atžvilgiu. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2005-11-17 nutartyje (adm. b. Nr. A1-931/2005) konstatavo, kad „vidutinio (paprasto) vartotojo ekonominis elgesys paprastai siejamas su bendru išpūdžiu apie prekę (jos pakuotė, prekės ženklas, bendro pobūdžio informacija apie prekės savybes, prekės kaina), neanalizuojant kiekvienos detalės. Šis principas taikytinas ir prekės reklamai“. Taigi ir UAB „NVT“ skleista maisto papildo „MONAFIT“ reklama, kuri buvo skleidžiama internetiniame tinklalapyje www.nvt.lt, laikraščio „Naujas rytas“ straipsnyje „Cholesterolis ir aterosklerozė. Kaip sau padėti?“ ir laikraščio „Lietuvos diena“ straipsnyje „Sveikas pasirinkimas kovojant su bloguoju cholesteroliu – MONAFIT“, turėtų būti vertinama pagal vidutinio vartotojo suvokimą.

UAB „NVT“, reklamuodama maisto papildą „MONAFIT“, naudojo teiginius: „Sveikas pasirinkimas kovojant su bloguoju cholesteroliu - MONAFIT“; „Cholesterolis ir aterosklerozė. Kaip sau padėti?“; „<...> lėtinė arterijų sienelių liga, kurios metu susidaro aterosklerozinės plokštelės. Liaudiškai šis procesas yra vadinamas „kraujagyslių kalkėjimu“. Ateroskleroziniai pokyčiai kraujagyslėse gali prasidėti ankstyvoje jaunystėje ir toliau vystytis visą gyvenimą. Tyrimu duomenimis, 15% dvidešimtmečių turi problemų su „kraujagyslių kalkėjimu“. Susiaurėjus ar visiškai užakus arterijoms, sumažėja kraujo pritekėjimas į tą organą ar kūno dalį, vystosi būklė, vadinama išemija. Šie procesai dažniausiai pasireiškia dėl: padidėjusio arterinio kraujo spaudimo, cukrinio diabeto, riebalų apykaitos sutrikimų ir jų koncentracijos kraujyje padidėjimo, ...<...>“.

2. 1. Dėl teiginio „Augaliniai steroliai ir Monakolinas K iš raudonosiomis mielėmis fermentuotų ryžių padeda palaikyti normalią cholesterolio koncentraciją kraujyje“

UAB „NVT“, reklamuodama maisto papildą „MONAFIT“, naudojo teiginį – „Augaliniai steroliai ir Monakolinas K iš raudonosiomis mielėmis fermentuotų ryžių padeda palaikyti normalią cholesterolio koncentraciją kraujyje“. Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, kad minėtas teiginys yra patvirtintas ir leidžiamas naudoti pagal Komisijos reglamentą (ES) 274/2014, kuriuo taisoma Reglamento (ES) Nr. 432/2012 dėl tam tikrų leidžiamų vartoti teiginių apie maisto produktų sveikumą, išskyrus teiginius apie susirgimo rizikos mažinimą, vaikų vystymąsi ir sveikatą, sąrašo sudarymo redakcija lietuvių kalba.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, kad Reglamente 274/2014 nurodyta, kad norint vartoti teiginį „Augaliniai steroliai (stanoliai) padeda palaikyti normalią cholesterolio koncentraciją kraujyje“, vartotojui turi būti pateikiama informacija, kad teigiamas poveikis atsiranda per parą suvartojant ne mažiau kaip 0,8 g augalinių sterolių (stanolių), o norint vartoti teiginį „Monakolinas K iš raudonosiomis mielėmis fermentuotų ryžių padeda palaikyti normalią cholesterolio koncentraciją kraujyje“, vartotojui turi būti suteikiama informacija, kad teigiamas poveikis pasireiškia per parą suvartojant 10 mg monakolino K iš raudonosiomis mielėmis fermentuotų ryžių gaminių.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, kad UAB „NVT“, reklamuodama maisto papildą „MONAFIT“, naudojo teiginį „Augaliniai steroliai ir Monakolinas K iš raudonosiomis mielėmis fermentuotų ryžių padeda palaikyti normalią cholesterolio koncentraciją kraujyje“ ir pateikė vartotojams informaciją, kad „Teigiamas produkto poveikis atsiranda per parą suvartojant ne mažiau kaip 2 tabletes, kuriose yra 10 mg monakolino K iš raudonosiomis mielėmis fermentuotų ryžių ir 842,2 mg augalinių sterolių“, todėl UAB „NVT“ nepažeidė teisės aktų nustatytų reikalavimų, naudojant minėtą teiginį apie maisto papildo „MONAFIT“ sudedamųjų dalių sveikatingumo savybes.

2. 2. Dėl teiginio „Sveikas pasirinkimas kovojant su bloguoju cholesteroliu – MONAFIT“

UAB „NVT“ reklamuodama maisto papildą „MONAFIT“ laikraštyje „Lietuvos diena“ naudojo teiginį (straipsnio pavadinimą) „Sveikas pasirinkimas kovojant su bloguoju cholesteroliu – MONAFIT“.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, kad teiginys „Sveikas pasirinkimas kovojant su bloguoju cholesteroliu – MONAFIT“ nėra patvirtintas ir leidžiamas naudoti pagal Reglamente 274/2014 pateiktą teiginių sąrašą, nei apie maisto papildą kaip galutinį produktą, nei apie maisto papildo „MONAFIT“ sudedamąsias dalis – augalinius sterolius ir monakoliną K, todėl yra draudžiamas vartoti.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, kad teiginys „Sveikas pasirinkimas kovojant su bloguoju cholesteroliu – MONAFIT“ galėjo vartotojams sudaryti klaidingą įspūdį, kad maisto papildas „MONAFIT“ padės sumažinti cholesterolio kiekį kraujyje, nors maisto papildas tokios savybės neturi.

Atsižvelgiant į tai, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija konstatuoja, kad tokio teiginio vartojimas minėtoje reklamoje vartotojams sudaro klaidingą įspūdį apie maisto papildo „MONAFIT“ teigiamą poveikį širdies ir kraujagyslių sistemos funkcijai.

2. 3. Dėl teiginių „Jie gali padėti palaikyti normalų cholesterolio kiekį kraujyje, taip pat širdies ir kraujagyslių sistemos funkciją“ ir „Tyrimai su raudonosiomis ryžių mielėmis parodė žymiai sumažėjusį bendrą cholesterolio ir MTL cholesterolio kiekį žmonėms, kuriems teko patirti širdies smūgį, kartu sumažinant mirštamumą nuo širdies ligų“

UAB „NVT“ reklamuodama maisto papildą „MONAFIT“ laikraščio „Naujas rytas“ straipsnyje „Cholesterolis ir aterosklerozė. Kaip sau padėti?“ kalbant apie augalinius sterolius naudojo teiginį „Jie gali padėti palaikyti normalų cholesterolio kiekį kraujyje, taip pat širdies ir kraujagyslių sistemos funkciją“.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, kad UAB „NVT“ naudoto minėto teiginio pirma dalis „Jie gali padėti palaikyti normalų cholesterolio kiekį kraujyje <...>“ yra patvirtinta ir leidžiama naudoti pagal Reglamentą 274/2014, tačiau naudoto teiginio dalis „<...> taip pat širdies ir kraujagyslių sistemos funkciją“ nėra patvirtinta leidžiamų vartoti teiginių apie sveikumą Reglamento 274/2014 sąraše, todėl yra draudžiama vartoti.

UAB „NVT“ reklamuodama maisto papildą „MONAFIT“ laikraščio „Naujas rytas“ straipsnyje „Cholesterolis ir aterosklerozė. Kaip sau padėti?“ kalbant apie maisto papildo sudedamąją dalį – monakoliną K naudojo teiginį „Tyrimai su raudonosiomis ryžių mielėmis parodė žymiai sumažėjusį bendrą cholesterolio ir MTL cholesterolio kiekį žmonėms, kuriems teko patirti širdies smūgį, kartu sumažinant mirštamumą nuo širdies ligų“, kuris, vadovaujantis Reglamento 432/2012 priedu, nėra patvirtintas leidžiamų vartoti teiginių apie sveikumą sąraše, todėl yra draudžiamas vartoti.

Atsižvelgiant į tai, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija konstatuoja, kad toks teiginių vartojimas minėtoje reklamoje vartotojams sudaro klaidingą įspūdį apie maisto papildo „MONAFIT“ teigiamą poveikį širdies ir kraujagyslių sistemos funkcijai.

2. 4. Dėl UAB „NVT“ maisto papildo „MONAFIT“ reklamos straipsnyje „Cholesterolis ir aterosklerozė. Kaip sau padėti?“

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, kad UAB „NVT“ maisto papildo reklamą straipsnį „Cholesterolis ir aterosklerozė. Kaip sau padėti?“ skleidė dviem būdais: UAB „NVT“ interneto tinklalapyje www.nvt.lt, kuriame pateikiam sutrumpinta straipsnio versija, ir laikraštyje „Naujas rytas“, kuriame pateikiama išsamesnė straipsnio versija.

UAB „NVT“, reklamuodama maisto papildą „MONAFIT“, laikraščio „Naujas rytas“ straipsnyje „Cholesterolis ir aterosklerozė. Kaip sau padėti?“, kuris yra suskirstytas į tris dalis, pavadinimais „Aterosklerozė“, „Gydymas“, „Rezultatai džiugina“, pateikė informaciją apie lėtinę ligą – aterosklerozę, jos gydymą bei vartotojos patirtį ir pasiektus teigiamus rezultatus.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, kad vien minėto straipsnio pavadinimas „Cholesterolis ir aterosklerozė. Kaip sau padėti?“ ir maisto papildas „MONAFIT“ pakuotės pateikimas tame pačiame straipsnyje, bei nurodant „Sveikas pasirinkimas“ arba ir nesant tokios nuorodos, vartotojams sudaro įspūdį, kad maisto papildas turi gydomųjų ar profilaktinių savybių ir padės nuo aterosklerozės. Pažymėtina, kad vien konkrečios ligos ar simptomo nurodymas gali sudaryti vartotojams įspūdį apie siūlomo įsigyti produkto teikiamą naudą ir / ar prevencines savybes.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, kad minėto straipsnio dalyje „Aterosklerozė“ pateikiama informacija apie lėtinę ligą – aterosklerozę, jos atsiradimo priežastis, ligos eigą, statistiką apie šios ligos sergamumą, ligos pasekmes.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, kad minėto straipsnio dalyje „Gydymas“ yra pateikiama informacija apie aterosklerozės gydymą cheminiais preparatais nurodant, kad toks ligos gydymas turi ne vieną nepageidaujamą poveikį, taip pat apie natūralias priemones (augalinius sterolius ir monakoliną K), kurios yra maisto papildas „MONAFIT“: sudedamosios dalys, padedančias palaikyti normalų cholesterolio kiekį kraujyje, nurodant, kad monakolinas K turi panašią cheminę struktūrą kaip ir lovastinas – cheminis junginys, naudojamas vaistuose, kurie sukurti mažinti cholesterolio kiekį. Atkreiptinas dėmesys, kad minėtoje straipsnio dalyje maisto papildas „MONAFIT“ sudedamosios dalies monakolino K cheminė sudėtis yra prilyginama cheminiam junginiui, naudojamam vaistuose, kurie sukurti mažinti cholesterolio kiekį, tokiu būdu siekiant sustiprinti įspūdį apie produkto veiksmingumą ir paveikto vartotojo ekonominę elgesį produkto atžvilgiu. Pažymėtina, kad analizuojamos straipsnio dalies, kurioje kalbama apie maisto papildą „MONAFIT“ sudedamąsias dalis ir jų poveikį, pavadinimas „Gydymas“, taip pat vartotojams sudaro įspūdį, kad gydyti aterosklerozę galima naudojant natūralias priemones – augalinius sterolius ir monakoliną K.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, kad minėto straipsnio dalyje „Rezultatai džiugina“ yra pateikiama vartotojos patirtis, jog ilgą laiką per didelį cholesterolio kiekį savo organizme bandė mažinti gydydamasi cheminiais preparatais ir nuolat jautė jų šalutinį poveikį, o draugės, kuri natūraliais būdais kovoja su tokia pačia problema, paskatinta įsigijo maisto papildą „MONAFIT“ ir sveiko gyvenimo būdo, subalansuotos mitybos ir maisto papildas „MONAFIT“ pagalba pavyko pasiekti teigiamų rezultatų.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, kad tokios informacijos pateikimas logine seka „Liga – gydymas – teigiami rezultatai“ vidutiniam vartotojui, kuris, skaitydamas šio produkto reklaminius teiginius, neatskiria teiginių apie produkto savybes ir vertina šią reklamą kaip visumą, galėjo nepagrįstai sudaryti įspūdį, kad maisto papildas „MONAFIT“ pasižymi ligų gydymo, profilaktinėmis ir kitomis savybėmis, kurių jis neturi, ir dėl šios priežasties būti suklaidintas.

Vertindama UAB „NVT“ maisto papildas „MONAFIT“ reklamą, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, jog vadovaujantis Lietuvos higienos normos HN 17:2010 „Maisto papildai“ 15 punktu, ženklinant, pristatant bei reklamuojant maisto papildus, nei vienam iš jų negali būti priskiriamos gydomosios ar profilaktinės savybės arba daroma nuoroda į jas.

Lietuvos higienos normos HN 17:2010 „Maisto papildai“ pateiktas maisto papildas apibrėžimas, kuris nustato, jog maisto papildas yra maisto produktas, skirtas papildyti įprastą maisto racioną ir kuris vienas arba derinyje su kitomis medžiagomis yra koncentruotas maistinių ar kitų medžiagų, turinčių mitybinį arba fiziologinį poveikį, šaltinis. Pažymėtina, kad vaistiniams preparatams taikomi reikalavimai yra nustatyti Lietuvos Respublikos farmacijos įstatyme. Šio įstatymo 2 straipsnio 50 dalis nustato, kad vaistas (vaistinis preparatas) – tai vaistinė medžiaga arba jų derinys, pagaminti ir teikiami vartoti, kadangi atitinka bent vieną šių kriterijų: 1) pasižymi savybėmis, dėl kurių tinka žmogaus ligoms gydyti arba jų profilaktikai; 2) dėl farmakologinio, imuninio ar metabolinio poveikio gali būti vartojamas ar skiriamas atkurti, koreguoti ar modifikuoti žmogaus fiziologines funkcijas arba diagnozuoti žmogaus ligas.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, jog reklaminės veiklos subjektas, skleidamas maisto papildu „MONAFIT“ reklama, laikraščio „Naujas rytas“ straipsnyje „Cholesterolis ir aterosklerozė. Kaip sau padėti?“ ir interneto tinklalapyje www.nvt.lt, vartojo teiginius, kuriais nurodė ir užsiminė apie tas maisto savybes, kurių jis neturi, taip pat apie žmogaus ligų gydymo ar profilaktines savybes ir kitas savybes, neatitiko aukščiau išdėstytų teisės aktų reikalavimų. Tuo UAB „NVT“ pažeidė Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatą.

3. Dėl UAB „NVT“ skleistos reklamos atitikties Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 4 dalies reikalavimams

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad maisto papildų reklamoje privalo būti nuoroda „Maisto papildas“.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, kad Lietuvos higienos normos HN 17:2010 „Maisto papildai“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. V-432, 4 punkte įtvirtintas maisto papildu apibrėžimas, kuris nustato, jog maisto papildas - maisto produktas, skirtas papildyti įprastą maisto racioną ir kuris vienas arba derinyje su kitomis medžiagomis yra koncentruotas maistinių ar kitų medžiagų, turinčių mitybinį arba fiziologinį poveikį, šaltinis.

Atsižvelgiant į tai, jog UAB „NVT“ interneto tinklalapyje www.nvt.lt skleidė maisto papildu „MONAFIT“ reklama, tačiau reklamoje nepateikė nuorodos „Maisto papildas“, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija daro išvadą, kad bendrovė nepateikė privalomos pateikti informacijos.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta aukščiau, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija konstatuoja, kad UAB „NVT“ pažeidė Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 4 dalies nuostatą.

4. Dėl UAB „NVT“ taikytinų sankcijų

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 24 straipsnio 5 dalimi, skiriamos baudos dydis nustatomas pagal mažiausios ir didžiausios baudos vidurkį ir atsižvelgiant į šio straipsnio 7 ir 8 dalyse nustatytas atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes, pažeidimo pobūdį, pažeidimo trukmę ir mastą.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo pobūdį, atsižvelgė į tai, kad UAB „NVT“ maisto papildu „MONAFIT“ skleista maisto papildu reklama galėjo būti aktuali plačiam asmenų ratui.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo mastą, atsižvelgė į tai, kad UAB „NVT“ maisto papildu „MONAFIT“ reklama buvo skleidžiama laikraščiuose „Naujas rytas“ ir „Lietuvos diena“, taip pat interneto tinklalapyje www.nvt.lt, taigi pasiekiami ne regioniniu, o nacionaliniu mastu. Atsižvelgta į tai, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2011-08-11 nutartimi Nr. A492-2642/2011 konstatavo, jog informacija internete yra prieinama žymiai didesnei daliai vartotojų negu spausdintuose leidiniuose, todėl pažeidimo mastas turi būti vertinamas kaip didelis.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo trukmę, atsižvelgė į tai, kad UAB „NVT“ maisto papildu „MONAFIT“ reklama buvo pakeista po Tarnybos Protokolo surašymo.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija lengvinančia aplinkybe laiko tai, kad UAB „NVT“ nutraukė teisės aktų neatitinkančios reklamos skleidimą.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija sunkinančių aplinkybių byloje nenustatė.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 24 straipsnio 1, 5 bei 7 dalimis, n u t a r i a

už Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkto ir 4 dalies pažeidimą skirti UAB „NVT“ 400 (keturių šimtų) eurų baudą.

Nutarimas per 30 kalendorinių dienų nuo nutarimo priėmimo dienos gali būti apskųstas teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Kreipimasis į teismą nesustabdo nutarimo vykdymo, jeigu teismas nenustato kitaip.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijos paskirta bauda sumokama į Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą Nr. LT24 7300 0101 1239 4300, esančią banke „Swedbank“, AB (banko kodas 73000, SWIFT kodas HABALT22, lėšų gavėjas Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, įmonės kodas 188659752), kodų sąrašo „Kitos baudos“ skyriaus „Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos skirtos baudos 6780“ eilutę.

Direktorius

Feliksas Petrauskas